

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Б. Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МОДЕЛЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
ФАХІВЦЯ**

Рівень освіти другий (магістерський)

Освітня програма «Освітні, педагогічні науки»

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «27» серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ–2024

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Моделювання освітньої та професійної підготовки фахівця
Освітня програма	Освітні, педагогічні науки
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Освітній рівень	Другий (магістерський)
Статус дисципліни	Основна
Курс / семестр	½
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Організація дистанційного навчання	Організація навчання здійснюється у віртуальному класі Google Classroom в домені pu.edu.ua.. Доступ до класу слухачі курсу отримують на першому занятті. Синхронна комунікація відбувається згідно розкладу занять - стаціонарно або дистанційно - у віртуальній кімнаті Meet. Асинхронна комунікація здійснюється у класі впродовжусього процесу вивчення дисципліни, в межах робочого часу http://www.d-learn.pu.if.ua

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є:

- виконання функціональних обов'язків викладача закладу вищої освіти; побудова навчального процесу з урахуванням специфіки освітньої та професійної підготовки майбутніх фахівців;
- моделювання в освітньому процесі закладу вищої освіти;
- побудова моделі освітньої та практичної підготовки фахівця;
- визначення цілей освітньої та професійної підготовки майбутнього фахівця;
- формування основ педагогічного мислення, здатності осмислювати та аналізувати педагогічну дійсність;
- готовність до педагогічної праці на гностичному, комунікативному, операційному рівнях.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є розкриття суті таких понять як «освітньо-професійна програма підготовки фахівця (ОПП)», «зміст навчання», «цілі освітньої підготовки», «зміст підготовки», «цикл підготовки фахівця», «структурно-логічна схема підготовки», «структура змісту навчання»; висвітлення принципів побудови моделі освітньої та професійної підготовки фахівця, а також використання цих знань як теоретичної основи загальної схеми формування змісту навчання, визначення цілі навчання, проведення діагностичних процедур для з'ясування рівня навчальних досягнень студентів у закладі вищої освіти.....

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми. ЗК 8. Здатність діяти **соціально** відповідально і свідомо.

Фахові компетентності

СК 1. Здатність проектувати і досліджувати освітні системи.

СК 2. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.

СК 3. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.

СК 5. Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.

СК 6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.

СК 7. Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.

СК 8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

СК 9. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній та дослідницькій діяльності.

Програмні результати навчання

РН 5. Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

РН 6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.

РН 7. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.

РН 9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.

Технології навчання: технології моделювання освітнього процесу, змішане навчання, проектно-орієнтоване навчання

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12

семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
---------	---------------	---------------------	--------------------------

½	011 «Освітні, педагогічні науки»	1	Нормативний	
Тематика навчальної дисципліни				
Те ма		кількість год.		
		лекції	Практичні заняття	сам. роб.
<p>Тема 1. Загальна схема моделювання змісту навчання. Поняття змісту навчання. Зв'язок понять «зміст освіти» та «зміст навчання». Освіта як функція розвитку регіональних систем і національних традицій. Специфіка окремих регіонів та її вплив на характер педагогічних задач. Нормативна та вибіркова частина змісту навчання. Принципи та критерії відбору змісту освіти. Аналіз та систематизація інформації з освітніх/інформаційних наук у друкованих, електронних та інших джерелах. Зв'язок між змістом навчального матеріалу та майбутньою діяльністю фахівця.</p>		2	2	8
<p>Тема 2. Цілі освітньої та професійної підготовки фахівця. Стратегічні завдання вищої освіти в Україні. Нормативна база функціонування системи вищої освіти, реформування змісту вищої освіти. Пріоритетні напрями та шляхи реформування вищої освіти. Практико-орієнтоване спрямування освітньої та професійної підготовки фахівця. Педагогічні умови адаптації викладача-початківця до професійно-педагогічної діяльності у закладі вищої освіти. Управління навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.</p>		2	2	8
<p>Тема 3. Дидактичні моделі місту навчання. Формування змісту підготовки за циклами та навчальними дисциплінами. Освітньо-професійна програма підготовки фахівця. Завдання реформування змісту вищої освіти. Людиноцентризм як філософська основа підготовки майбутніх фахівців. Дидактична модель освітньої та професійної підготовки за напрямом або спеціальністю, за спеціалізацією спеціальності. Створення відкритого освітньо-наукового середовища, сприятливого для здобувачів освіти та спрямованого на забезпечення результатів навчання.</p>		2	2	8
<p>Тема 4. Теорії моделювання змісту освіти. Історичний характер змісту освіти. Трансформації змісту освіти під впливом вимог життя, виробництва та рівня розвитку наукового знання. Основні теорії формування змісту освіти. Зміст загальної та</p>		2	2	8

<p>професійної освіти. Модель освіти як чинник економічного і соціального прогресу суспільства, її орієнтація на забезпечення самовизначення особистості, створення умов для її самореалізації, розвиток суспільства, зміцнення та вдосконалення правової держави. Аналіз та систематизація інформації з освітніх/інформаційних науково-друкованих, електронних та інших джерел. Розробка реалізації інноваційних та дослідницьких проєктів у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.</p>			
<p>Тема 5. Зміст навчання. Особливості проектування моделювання змісту навчання в умовах інтеграції до європейського освітнього простору. Принципи відбору та структурування змісту навчання на основі студентоцентрованого, компетентнісного підходів. Дидактичні підходи до відбору і структурування змісту дисципліни. Використання сучасних досягнень освітніх, педагогічних у моделюванні змісту навчання.</p>		2	8
<p>Тема 6. Напрями та принципи структурування змісту освіти. Пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел. Способи конструювання і структурування змісту освіти (лінійний, концентричний, спіралеподібний, модульний). Фундаментальний внесок змісту навчальної дисципліни у загальну професійну підготовку фахівця. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі ЗВО.</p>		2	8
<p>Тема 7. Структурно-логічна схема обробки змісту навчання. Інформаційна база освітньої та професійної підготовки фахівця та її оптимізація. Упорядкування сукупності нормативних і варіативних навчальних дисциплін. Упорядкування структурно-логічних зв'язків розділів навчальних дисциплін. Розробка інноваційних та дослідницьких проєктів у царині педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм. Зміст та структура навчального плану підготовки фахівців за напрямом або спеціальністю. Інваріантна та варіативна складові навчального плану.</p>	2	2	6
<p>Тема 8. Моделювання виховної діяльності в системі освітньої та професійної підготовки фахівця. Готовність фахівців до виховної діяльності зі студентами як науково-теоретична та професійно-педагогічна проблема. Теоретичні та практичні аспекти формування готовності фахівців до виховної діяльності, що ґрунтуються на використанні національних та</p>		2	6

<p>загальнолюдських цінностей. Оновлена парадигма виховання: шляхи її реалізації. Синергетична модель готовності фахівця до організації виховної діяльності. Моделювання освітнього процесу на основі компетентнісного підходу та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук. Особливості проектування виховної діяльності в системі освітньої та професійної підготовки фахівця. Створення освітньо-наукового середовища для творчого, інтелектуального, духовного розвитку студентської молоді.</p>			
<p>Тема 9. Структура та зміст робочої програми навчальної дисципліни. Мета навчальної дисципліни. Структура робочої програми навчальної дисципліни. Складники у структурі робочої програми навчальної дисципліни. Розроблення робочої програми на основі сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук та із врахуванням регіональних особливостей. Затвердження робочої програми. Тематичний план дисципліни (розподіл навчального часу за семестрами та видами навчальних занять). Упорядкування структурно-логічних зв'язків розділів навчальних дисциплін. Визначення видів та форм занять із дисципліни. Особливості формування змісту навчальної дисципліни в умовах кредитно-модульної системи.</p>	2	2	
Всього	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Накопичування балів під час вивчення дисципліни			
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів (взірець)		
Лекція	0		
Практичне заняття	30		
Самостійна робота	10		
Індивідуальне, творче завдання	10		
Екзамен	50		
Максимальна кількість балів	100		
7. Політика навчальної дисципліни			
Академічна доброчесність	Академічна доброчесність: Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»		

	<p>https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/ Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу.</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються 5 Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Діяти відповідно до Положення мпро організацію освітнього процесу та розробку основних документів з ому університету імені Василя Стефаника» (Нова редакція) (зі змінами накази ректора № 61 від «31» січня 2020 р.; № 361 від 31 липня 2020 р.; № 795 від 31 грудня 2020 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf</p>
Додаткові бали	<p>Студент може отримати додаткові бали згідно «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf»</p>
Неформальна освіта	<p>Неформальна освіта зараховується згідно - Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від</p>

8. Рекомендована література

1. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: *навч.-метод. посіб.* / Стинська В.В., Прокопів Л.М., Нагачевська З.І., Савчук Б.П., Стражнікова І.В., Ковальчук В.М., Салига Н.М. [За заг.ред. В.Стинської, Л.Прокопів]. Івано–Франківськ, 2021. 430 С.
2. Гнезділова К. М. Моделі та моделювання у професійній діяльності викладача вищої школи: *навч. посібник* / К. М. Гнезділова, С. О. Касярум. Черкаси : Видавець Чабаненко Ю.А., 2011.124 с.
3. Дубасенюк О. А. Концептуальні підходи до професійно-педагогічної підготовки сучасного педагога. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2011. 114 с.
4. Єгорова І.В. Проблема проектування навчального процесу у вищій школі. *Scientific Journal Virtus.-Issue # 8, October,2016, Published since 2014 /Cite Factor (Academic Scientific Journals);Scientific Indexing Services; International Innovative Journal Impact Factor (IIJIF)*. С.65-68
5. Кобрій О. Моделювання професійної підготовки педагога у вищих навчальних закладах України. *Людинознавчі студії*. Серія «Педагогіка». Випуск 3/35. 2016. С.145- URL: http://dspu.edu.ua/pedagogics/wp-content/uploads/2016/06/2016_3_19.pdf
6. Кузько М. С. Вплив методів ситуативного моделювання на якість професійної підготовки майбутніх фахівців. Підготовка конкурентоздатних фахівців: виклики сучасності. *Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.* (Кривий Ріг, 25 – 26 квітня 2018 р.). Кривий Ріг : КПГТЛ, 2018.С. 310 – 313.
7. Максименко Н., Салига Н. Моделювання педагогічних ситуацій у процесі професійної підготовки майбутніх викладачів закладів вищої освіти. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2021. Вип. 79. Том 1.С.183-187.
8. Моделювання професійної підготовки фахівців в умовах євроінтеграційних процесів. *монографія* /За ред. С. С. Вітвицької, доктора педагогічних наук, професора. Житомир: Вид. О.О. Євенок, 2019. 304 с.
9. Моделювання освітньої та професійної підготовки фахівця : навчально-методичний посібник до курсу / авт.-упоряд. Н. М. Салига. Івано Франківськ, 2023. с.
10. Назарчук О.М., Салига Н.М., Височан Л.М., Єфімов Д.В. Аналіз організаційно-методичних особливостей професійної підготовки педагогічних працівників ЗВО. *Академічні візії*. Вип. 18, 2023. С. <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/297/284>
DOI:<http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7813524> <https://orcid.org/0000-0003-0541-4424>
11. Савчук Б.П., Салига Н.М. Рецепція феномену педагогічних конфліктів західних науковців у моделюванні професійної підготовки майбутнього фахівця. *Молодь і ринок*. 2021.№5-6. С.32-36.
12. Стинська В.В. Моделювання професійної діяльності майбутніх викладачів закладів вищої освіти. *Нові технології навчання*. Вип. 94.2020. С.321-325.

Викладач:

Н.М.Салига